

ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI VODILNIH DELAVCEV

Kaj je zavarovanje odgovornosti vodilnih delavcev?

Je oblika zavarovanja, ki štiti direktorje, člane nadzornega sveta in ostale zaposlene pred zahtevki, ki imajo za posledico nastanek stroškov pravnega zastopanja, stroške obrambe, drugih stroškov in zahtevanih odškodnin, za katere so lahko **osebno odgovorni** za plačilo. Ti stroški lahko nastanejo kot posledica **tožbe iz različnih virov**, kot na primer delničarji, državne institucije, regulatorji, stečajni oz. prisilni upravitelji, zaposleni, družbe same, upniki in druge tretje osebe. Zavarovanje je razširjeno tudi za **zaščito družbe** same v kolikor bi le-ta morala, v primeru zahtevka, nadomestiti katerekoli stroške direktorjem, članom nadzornega sveta ali zaposlenim oz. kadar bi imetniki vrednostnih papirjev družbe tožili družbo samo. V tujini je za tovrstno zavarovanje uveljavljen izraz **D&O zavarovanje** (angl. D&O Insurance oz. Directors and Officers Liability Insurance).

Direktorji, je vaše osebno premoženje lahko ogroženo?

Zakaj potrebujem takšno zavarovanje?

Strožje regulatorno okolje, prepletenost socialnih, političnih in gospodarskih sfer in vpetost v mednarodno okolje nedvomno prispeva k močno povečani izpostavljenosti vseh vodilnih delavcev v družbah in družb samih.

Tudi, če so tožbe neosnovane so lahko stroški pravnega zastopanja in stroški obrambe finančno nevzdržni oziroma zelo obremenjujoči. Tudi ostali stroški, kot so pravno zastopanje v uradnih preiskavah, niso zanemarljivi. Kot direktor oz. vodilni delavec ste lahko osebno odgovorni tudi za dejanja oz. opustitev dejanj drugih.

Kdo lahko toži, poizveduje ali preiskuje vodilne delavce?

Praktično vsak!

Seznam vključuje, ni pa omejen na:

- Družba oz. organi ali delničarji v imenu družbe
- Drugi vodilni zaposleni družbe
- Delničarji oz. deležniki
- Dobavitelji
- Pogodbeniki
- Kreditodajalci
- Stečajni oz. prisilni upravitelji
- Kupci
- Zaposleni
- Konkurenca
- Davčna uprava
- Represivni organi
- Lokalne oblasti
- Interesna združenja
- Urad za varstvo konkurence
- Agencija za trg vrednostnih papirjev
- Urad za varstvo potrošnikov
- Inšpektorat za delo
- Informacijski pooblaščenec za varstvo osebnih podatkov
- Drugi regulatorni organi

Ali je takšno zavarovanje relevantno le za velike družbe?

Pravilno je tolmačenje, da zavarovanje odgovornosti vodilnih delavcev zagotavlja zaščito premoženja delničarjev oz. lastnikov družbe. Hkrati se večkrat postavlja trditev, da statusna oblika družbe z omejeno odgovornostjo štiti vodilne delavce pred osebno odgovornostjo. Vendar to ne drži. V realnosti je direktorjeva odgovornost potencialno neomejena tudi v obliki zasega njegovega premoženja (hiša, vikend, avto, prihranki, plača, patentne pravice idr.).

“Meni se to ne more zgoditi.”

Prevečkrat se dogodi, da družba nima sklenjenega ustreznega zavarovanja odgovornosti vodilnih delavcev, ker velja prepričanje, da tveganja niso oprijemljiva. Sledeči primeri so namenjeni boljšemu razumevanju rizikov pri poslovanju družbe, ki imajo lahko za posledico tožbo:

- Insolventnost družbe
- Uradne preiskave regulatornih ali drugih državnih organov
- Delovnopравни zahtevki
- Vodilne pozicije v drugih družbah
- Zloraba položaja
- Varnost pri delu
- Združitve in prevzeme
- Očitana zavajajoča ali napačna izjava
- Blatenje, klevetanje
- Opustitev ravnanja ali nadzora
- Javne ali zaprte ponudbe vrednostnih papirjev družbe

Primeri odškodninskih

- Novo poslovanje družbe, ki je bila pred kratkim prodana, je v imenu družbe vložilo tožbo proti bivšemu poslovanju s trditvijo, da je bila ob prodaji vrednost družbe prikazana zavajajoče.
- Povezani družbi A in B, v katerih je deloval vodilni delavec, sta poslovno sodelovali. V družbah ni bilo vzpostavljenih ustreznih notranjih kontrol. V primeru insolventnosti ene izmed dveh družb je stečajni upravitelj podal odškodninski zahtevek in kazensko ovadbo proti vodilnemu delavcu za povračilo škode družbi, zaradi nezakonitega izčrpanja družbe.
- Posebni pooblaščenec skupščine delniške družbe je v imenu družbe vložil odškodninsko tožbo proti

Kakšne so vaše obveznosti?

Ob prevzemu vodilnega položaja morate razpolagati s primernimi veščinami in izkušnjami za izpolnitev poslanstva. Skladno s slovensko zakonodajo (263. člen Zakona o gospodarskih družbah) mora član organa vodenja ali nadzora pri opravljanju svojih nalog ravnati v **dobro družbe** s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika in varovati poslovno skrivnost družbe.

S to določbo se članom organov vodenja in nadzora nalaga **obveznost povrnitve škode**, ki nastane zaradi neizpolnitve ali nepravilne izpolnitve njihovih obveznosti pri vodenju oziroma nadzoru poslov družbe.

Člani organa vodenja ali nadzora so **solidarno odgovorni** družbi za škodo, ki je nastala kot posledica kršitve njihovih nalog, razen če dokažejo, da so pošteno in vestno izpolnjevali svoje dolžnosti.

Kako je s stroškom bonitete?

V primeru sklenitve primerne D&O zavarovanja, ki štiti tudi premoženje družbe se za davčno osnovo upošteva le znesek premije, ki odpade na t.i. stran A kritija. Glede na dejstvo, da se davčna obveznost lahko razporedi na vse zaposlene, se davčna osnova na posameznika nadalje zniža.

Pred sklenitvijo zavarovanja odgovornosti vodilnih delavcev je potrebno odgovoriti na sledeča vprašanja:

Kaj želi poslovodstvo zavarovati?

- Njihovo osebno premoženje? Osebno premoženje vseh zaposlenih?
- Premoženje zaposlenih odvisnih družb? Bilanco družbe (ob povračilu družbe)?
- Družbo kot toženo stranko (bilanco družbe)?

Vprašanja za poslovodstvo?

- Kaj je njihova glavna izpostavljenost in kakšno je zahtevano kritje? Ali poslovodstvo soglaša s problemom deljenega limita kritja z družbo?
- Ali se zavedajo tveganja, da ima stečajni oz. prisilni upravitelj možnost upravljanja z zavarovalno polico kot potencialno ključnim sredstvom družbe?
- Postavljene prioritete glede pokritih rizikov določajo strukturo in plasma zavarovalnega programa.
- Ključna so izhodišča, ki jih določi poslovodstvo.

Vprašanja so pomembna, ker je D&O zavarovanje lahko sestavljeno iz sledečih komponent:

Stran A: Ščiti premoženje direktorjev, članov nadzornega sveta in ostalih zaposlenih, ko je zahtevek naslovljen na fizično osebo, direktorja, člana nadzornega sveta ali zaposlenega in povračilo s strani družbe ni predvideno.

Stran B: Ščiti premoženje družbe v primeru, ko je odškodninski zahtevek naslovljen na fizično osebo, direktorja, člana nadzornega sveta ali zaposlenega in je povračilo družbe dogovorjeno. To pomeni, da družba lahko nadomesti plačilo stroškov pravnega zastopanja ali obrambe in zahtevane odškodnine.

Stran C: Ščiti premoženje družbe v primeru odškodninskih zahtevkov delničarjev/deležnikov oz. imetnikov vrednostnih papirjev proti družbi (pravni osebi).

Kritje za družbo v primeru delovnopравnih zahtevkov:

Ščiti premoženje družbe v primeru odškodninskih zahtevkov lastnih zaposlenih, zaposlenih za delni delovni čas, začasnih delavcev (tudi študentov), iz naslova delovnopравnih sporov, proti družbi (pravni osebi).

skih zahtevkov

prejšnji upravi in nadzornemu svetu družbe zaradi sklepanja škodljivih poslov pri prodaji nepremičnin družbe.

- Bivši zaposleni, ki je bil odpuščen zaradi neupoštevanja varnostnih predpisov toži družbo in direktorja kadrovske službe zaradi nepravilnega postopka odpustitve.
- Izvršni direktor storitvenega podjetja je bil pred sodiščem spoznan za nedolžnega zaradi podajanja izjav v javnosti o izdelku konkurenta. Tekom dolgotrajnega sodnega postopka je bil prisiljen objaviti osebni stečaj zaradi nezmožnosti plačila pravnega zastopanja in stroškov obrambe.

Vsak od opisanih scenarijev prikazuje težave s katerimi se lahko realno sreča vsaka družba in njeni zaposleni. V primeru civilnega oz. kazenskega postopka ali uradne preiskave je ključnega pomena ustrezna zavarovalna zaščita. Zgoraj navedeno odraža potrebo po zavarovalnem kritju, ki zagotavlja plačilo usposobljenih pravnih zastopnikov, drugih svetovalcev in morebitnih odškodnin. Običajno se na podlagi ugotovitev uradne preiskave državnih organov potencialni tožniki, npr. delničarji, odločajo za civilno-pravne oz. kazenske postopke. Stroški povezani s takšnimi postopki so finančno obremenjujoči tako za zaposlene kot tudi za družbe same.

○ Advisio

- Smo neodvisna zavarovalna posredniška družba. Imamo dovoljenje AZN za opravljanje storitev zavarovalnega posredovanja.
- Imamo dovoljenje za opravljanje storitev zavarovalnega posredovanja za celotno območje EU.
- Zagotavljamo rešitve pri neposrednem, posrednem in pozavarovalnem plasmaju rizikov.
- Vam zagotavljamo globalne rešitve plasmaja rizikov.
- Vam nudimo dostop do preko 40 let zavarovalniških izkušenj naših strokovnjakov s področja lokalnih kot tudi mednarodnih zavarovalnih trgov.

Zakaj Advisio?

- Zagotavljamo vam napredne, vašim potrebam prilagojene in stroškovno učinkovite storitve.
- Z vami delimo znanje in izkušnje naših strokovnjakov.
- Smo specialisti za nišna zavarovanja. Ponujamo vam globalne rešitve z našo vpetostjo v mednarodne zavarovalne trge.
- Nudimo vam aktivno pomoč pri reševanju zahtevkov.
- Temeljimo na načelu transparentnosti in popolne integritete pri obravnavi vaših zahtev in podatkov.

Advisio storitve

Naše storitve zajemajo prepoznavanje, ovrednotenje in prenos tveganj. Vlogo zavarovalnega posrednika razumemo v širšem smislu. Naše poslanstvo ni omejeno le na oblikovanje in plasma zavarovalnega programa. V sodelovanju z vami se aktivno vključujemo tudi v upravljanje s škodami oz. odškodninskimi zahtevki.

Med drugim nudimo tudi naše specialistično znanje na področju:

- Zavarovanja komercialnega kriminala (nepoštenost lastnih zaposlenih ali tretjih oseb)
- Zavarovanje poklicne odgovornosti
- Zavarovanje specialnih zavarovanj za finančne institucije kot na primer: poklicna odgovornost, nepoštenost lastnih zaposlenih ali tretjih oseb, denar ali vrednostni papirji v transportu itn.
- Zavarovanje družbe proti delovnopravnim zahtevkom zaposlenih
- Zavarovanje odgovornosti iz naslova javne ponudbe vrednostnih papirjev oz. zavarovanje odgovornosti iz prospekta
- Kreditna zavarovanja
- Korporativno zavarovanje v primeru ugrabitev, odkupnin ali izsiljevanja
- Zavarovanje v primeru kontaminacije ali izsiljevanja pri izdelkih

Advisio team

Dejan Cajhen

Partner

dejan.cajhen@advisio.si

Peter Schlamberger

Partner

peter.schlamberger@advisio.si

Advisio d.o.o.

Rožna dolina, cesta II/24a

1000 Ljubljana

Slovenija

Tel.: 01/ 25 60 477

E-mail: info@advisio.si

Web: www.advisio.si

